

عنوان مقاله:

قلعه سنگی علی آباد؛ معماری و ساختار

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط زیست؛ افق های آینده، نگاه به گذشته (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

فاطمه حسین جمال - دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات معماری ایران، دانشگاه هنر اصفهان

محمد مهدی پوستین دوز - استادیار گروه معماری، دانشگاه هنر اصفهان

خلاصه مقاله:

بنای کاروانسرای علی آباد که به سبب مصالح سنگی و دیوارهای بلند و قطور خود به قلعه سنگی علی آباد مشهور است در بخش مرکزی استان قم و در پنجاه کیلومتری شمال شرق قم به سمت تهران در مجاورت روستای علی آباد و روستای دیگری که به سبب مجاورت با این بنا به روستای قلعه سنگی شهرت یافته، واقع گردیده است. در این مقاله تلاش شده بر اساس بررسی های میدانی نگارندگان و نیز بررسی کتابخانه ای کتب علمی، تاریخی، سفرنامه ها و سایر کتب مرتبط با این بنا به بیان ویژگی های معماری بنا نظیر ساختار پلان، فضاها، ابعاد و کیفیت های آن ها و نیز به مطالعه تکنیک ها و مصالح به کار رفته در ساخت بنا در قالب ویژگی های ساختاری بپردازیم. بر اساس آنچه به دست آمده است می توان گفت ساخت این کاروانسرا به قرون 5 و 6 ق بازمی گردد و در نقش منزلگاهی میان قم و ری، به عنوان شهرهای مهم دوره آل بویه و سلجوقی، عمل می نموده است. از جمله خصوصیات معماری این بنا می توان به شکل قلعه مانند، مجموع هفت برج و وجود رواقی در تمایز با ساختار رایج کاروانسرا اشاره کرد. سایر خصوصیات و ویژگی های بنا نظیر وجود حیاطی در مرکزیت بنا، وجود حجره ها در پیرامون حیاط، وجود باره بند و یا همان اصطبل ها در پشت حجره ها، فرم درونگرا و سایر مواردی که به تفصیل در ادامه آمده اند، از جمله خصوصیات دیگر بنا است که در طرح کلی با اکثر کاروانسراها همراهی می نماید.

کلمات کلیدی:

معماری، کاروانسرا، علی آباد، قم، قرن 5 و 6 ق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/608457>

